

'INDUSTRIE KAN MEER ENERGIE BESPAREN'

Industriële bedrijven kunnen veel energie besparen met stoom, koude en perslucht. Maar in de praktijk komt daar tot nu toe weinig van terecht, zegt Kees de Greef, secretaris van het Stoomplatform. 'Het is rendabel om te investeren in energiebesparing, maar toch houden directies van fabrieken de boot af, uit desinteresse of onkunde. Ze kunnen echter meer verdienen met energiebesparing dan met hun product. Om die kansen te grijpen moeten ze het roer omgooien.'

Tekst: Norbert Cuiper

De industrie lijkt niet onwelwillend te staan tegenover energiebesparing. De industriële sector heeft in meerjarenafspraken vastgelegd dat ze energiebesparende

maatregelen zal doorvoeren die zich binnen vijf jaar terugverdienen. Toch werken deze vrijwillige afspraken niet. Dat zegt Kees de Greef, secretaris van het Stoomplatform, dat kennis over stoom deelt tussen gebruikers en leveranciers. 'Een terugverdientijd van vijf jaar vinden industriële managers te veel. Ze willen alleen investeren in energiebesparing als dat zich binnen twee jaar terugverdient.' Daardoor bespaart de industrie te weinig energie. Dat geldt voor fabrieken die stoom gebruiken, maar hetzelfde verhaal gaat ook op voor koude en perslucht, zegt De Greef.

'De overheid en de gebouwde omgeving willen wel energie besparen, maar de industrie niet. Die investeert alleen in productiemiddelen, niet in het vergroenen van hun productie,' zegt De Greef. 'De industrie kan een procent van het totale Nederlandse gasverbruik besparen met stoom. Dat lijkt weinig, maar is omgerekend in energie en euro's ontzettend veel. Daarvoor hoeft de industrie niet eens haar installaties te vervangen, maar slechts alleen te doen aan 'good housekeeping'. Dan isoleert een bedrijf bijvoorbeeld leidingen en controleert ze condenspotten, waardoor ze minder warmte verliest. Ook met koude en perslucht zijn veel verliezen makkelijk te vermijden.'

De industrie kan dus makkelijk energie besparen. Gebeurt dit ook? 'Niet of nauwelijks. Energiebesparing

in de industrie komt veel te weinig voor. Bedrijven zeggen het niet hardop, maar ze verwaarlozen dit aspect. In jaarverslagen staat wel hoeveel ze geïnvesteerd hebben in zonne-energie, maar nauwelijks iets over energiebesparende maatregelen. Hierdoor worden op het productieterrein vele kilojoules weggegooid. Terwijl de industrie makkelijk energie kan besparen door bestaande, bewezen technieken toe te passen. Maar bedrijven doen dit niet. Terwijl ze met energiebesparing meer kunnen verdienen dan met het maken van hun product.'

Waarop baseert u dit beeld?

'Op basis van een analyse in opdracht van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Uit deze analyse blijkt dat de meeste bedrijven alleen kiezen voor energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van minder dan twee jaar. Veel rendabele projecten met een terugverdientijd van twee tot vijf jaar vallen daardoor af. Vanuit de maakindustrie bestaat ook weinig interesse in energiebesparing met stoom, koude en perslucht. Dat merken we ook bij het Stoomplatform, waar bestuursleden werkzaam zijn in de industrie. De desinteresse merken we ook in de praktijk.'

De situatie staat haaks op het beeld dat bedrijven naar buiten toe uitdragen.

'Dat klopt. Energiebedrijven investeren in wind- en zonne-energie, bouwbedrijven worden

om investeringen in energiebesparing uit te voeren bij een terugverdientijd van vijf jaar of minder. Maar inspecteurs van gemeenten en provincies treden nauwelijks op als een bedrijf haar verplichtingen niet nakomt. Er is dus geen stok achter de deur. Het ministerie van Infrastructuur & Milieu heeft wel een overzicht gepubliceerd met energiebesparende maatregelen, maar uiteindelijk laat ze het over aan de bedrijven om zelf te beslissen.'

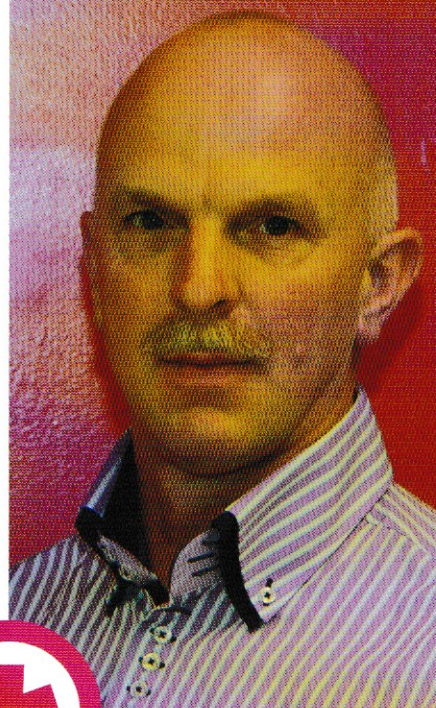
Welke technieken zijn er om energie te besparen met stoom? 'Warmteterugwinning is een veelgebruikte methode waarmee is te besparen. Bedrijven kunnen ook fors besparen op energie door het productieproces te optimaliseren. Op die manier slaan ze twee vliegen in een klap. Het bleken, drogen en verven van katoen kost per meter doek ca. 1 kuub gas. Dat is veel energie, daar staan mensen niet bij stil. Daar kunnen procestechnologen iets aan doen. Als ze het droogproces efficiënter maken kunnen ze makkelijk 10% op energie besparen. En dat is al snel 1% minder kosten, dus 1% meer winst.

Kunt u een koploper noemen op gebied van energiebesparing? 'Dat is lastig. Weinig bedrijven zijn goed bezig met energiebesparing. Olie- en vettenproducent Loders Croklaan heeft in haar fabriek in Wormerveer de installaties geïsoleerd en de productie geoptimaliseerd met beter

onderhoud. Hierdoor kon het bedrijf 20 procent besparen op de gasrekening. Zelfs dit bedrijf ging niet tot aan het gaatje, maar voerde wel twee tot drie jaar lang consequent onderhoud en controles uit, inclusief bemetering. Het bedrijf heeft haar andere fabriek in de Botlek speciaal ontworpen met het oog op energiebesparing. Hiermee slaagde ze erin om 50 procent per ton product te besparen op energie ten opzichte van de oude fabriek in Wormerveer.'

Het Stoomplatform is ook aanwezig op de Energie-vakbeurs.

Wat verwacht u van de beurs? 'We hopen dat er meer industriële bezoekers op afkomen dan vorige jaren. Het bezoekersaantal stijgt al tien jaar, maar de toename betreft vooral vanuit de gebouwde omgeving. Vanuit de industrie zouden meer beheerders en energiemanagers naar de beurs mogen gaan. Dit jaar is er een Industrial Morning om dit te stimuleren. Het is ook hard nodig, want de industrie moet echt in actie komen om meer energie te gaan besparen. Bij onze klanten gaat 10-30% van de omzet naar gas. Als ze daar 1% op kunnen besparen neemt hun winstgevendheid al toe met 0,3%. Eigenlijk moeten ook financiële managers en inkopers naar de beurs komen om zich dit te realiseren en te horen hoe ze dit kunnen bereiken. Ze kunnen zoveel besparen! Als ze de kansen maar pakken.'

Kees de Greef

is eigenaar van energieadviesbureau Energy Technology Services in Zeewolde en mede-initiatiefnemer van Stoomplatform.nl. Hij studeerde aan de Hogere Zeevaartschool (HTS) in Utrecht en haalde alle diploma's scheepswerktuigkunde bij een carrière bij Wijsmuller. Hij startte zijn loopbaan aan wal als hoofd technische dienst bij industriële bakkerij Jantje de Goede. Daarna werkte hij als technisch inspecteur/adviseur bij adviesbureau Krachtwerktuigen/KW2. Vanaf 2002 werkt De Greef als zelfstandig consultant stoomsystemen na oprichting van zijn adviesbureau.

Stoomplatform deelt kennis over ketels

Het Stoomplatform is een onafhankelijke vereniging die vakkennis over stoomsystemen deelt tussen leveranciers en gebruikers. Doelen zijn onder meer het oplossen van problemen en het optimaliseren van het gebruik van stoomketels. 'We promoten het goede stoomsysteem', zegt secretaris Kees de Greef. De contributie van 200-400 euro per jaar is volgens De Greef met een keer heel klein beetje energie besparen al terugverdiend. Het Stoomplatform richt zich op voorlichting aan gebruikers en netwerken voor leveranciers. Ze is ook bezig om opleidingen te structureren, zegt De Greef.